

HOE HELDEWIJS DE DAPPERHEID VAN EEN SNOEVER BEPROEFDE.

Er was bezoek in de pastorie van Lapscheure. Verscheidene vrienden uit 't omliggende genoten Heldewijs' gastvrijheid.

Eenige weken geleden was Jan de Lichte, de beruchte rooverhoofdman, op de markt van Aalst terechtgesteld (1).

Men sprak over bandieten en baanstroopers.

Een zeker man van Moerkerke kon geen woorden genoeg vinden, om het gezelschap een gedachte van zijn buitengewonen moed te geven.

— Jammer, jammer, zoo riep hij met vuur, woonde ik te ver van 't land van Aalst. Anders had de schelm het zoo lang niet uitgehouden. 't Moeten ginder flauwhartige menschen zijn, om een roverbende toe te laten jaren achtereen in te breken, te stelen en te moorden.

— Weet ge wel, dat er meer dan honderd bandieten waren ? vroeg een der aanwezigen.

— Al waren er twee-, driehonderd of duizend geweest !

— We zijn gelukkig zoo'n dapper man in onze streek te

(1) In November 1745.

hebben, sprak Heldewijs schijnbaar zeer ernstig. 't Is een groote geruststelling voor ons, die veel gelijken op Sperre, die zich in den oorlog achter een hooimijt verborg en mompelde : Liever bloê Jan, dan doê Jan. Men kan nooit weten of er hier geen schavuiten komen, bijvoorbeeld zee-roovers, die met hun schepen naar onze kust varen, landen, plunderen en rap vertrekken. Maar onze vriend Latres zou ons wel beschermen, nietwaar ?

— Ik ben niet vervaard, antwoordde de snoever. Eens, toen ik laat van Brugge weerkeerde, werd ik door drie Dammenaars aangerand. Een sloeg ik bij vergissing neer, de tweede ging aan den haal en de derde smeekte om genade. Na een duchtige afrossing liet ik hem gaan.

— 't Was stout, merkte de pastoor op, zonder een plooi van zijn gezicht te verzetten.

Latres werd bepaald onverdragelijk. 't Moest zijn, dat hij zijn hoorders van ongeloof in zijn heldendaden verdacht, want meer dan twee uren bleef hij zagen om zijn dapperheid te doen uitschijnen.

Ieder herademde, toen de snoever rond acht uur opstond om te vertrekken.

— Al weg ? vroeg Heldewijs.

— Ja. Ik moet thuis zijn.

De pastoor verdween eenige oogenblikken uit de kamer.

— 't Is goed weer, zei hij, terugkeerend. De sterren flonkeren zoo vriendelijk.

Latres nam afscheid en vertrok. Eens buiten 't dorp ging zijn moed deerlijk aan 't dalen. De jonge man stapte snel voort. Doch omzichtig keek hij naar alle zijden rond, als vreesde hij achter elken boom of iederen struik een vijand te zien opdagen.

Eensklaps verschrok hij hevig van een knotwilg.

— 'k Mag zoo bang niet zijn, dacht Latres. De roovers verbleven in Oost-Vlaanderen en werden nu allen gevangen. Maar misschien zijn er eenigen naar hier gevlucht. 'k Moest vroeger naar huis zijn gegaan.

't Angstzweet brak den wandelaar uit.

Pas een kwartiertje buiten Lapscheure bleef Latres sidderend staan. Een man was voor hem gesprongen en zwaaide met een groot mes.

— Uw geld of uw leven ! sprak de roover met doffe stem.
Rap of 't gaat er door !

— Genade, genade ! kermde de held, die drie Damme-naars bedwongen had.

— Uw geld ! hernam de aanrander dreigend.

Rillend over al zijn ledematen reikte Latres hem zijn beurs toe.

— Laat mij nu gaan ! smeekte hij.

— Gehoorzaam zonder tegenstribbelen ! beval de ander.
Ge moet naar Lapscheure terug.

— Waarom ? Ach...

— Naar Lapscheure terug, zeg ik u !

En de roover hief zijn mes op.

— Ik ga al, kermde Latres.

— Vlugger !

In tien minuten bereikte het tweetal 't dorp.

— Nu zijt ge vrij, mompelde de baanstrooper. Goeden avond.

Huilend sprong Latres de pastorie binnen, waar de vrienden nog altijd vereenigd waren.

— Een gansche bende roovers maakt den weg onveilig ! tierde hij woest, zijn armen heen en weer zwaaiend. De troep was te sterk ; twintig, dertig, vijftig misschien tegen één, die strijd is te ongelijk.

De bandiet met zijn mes stormde nu ook in de kamer.

— Daar is een der schelmen ! kreet Latres.

— Mijn koster, sprak Heldewijs lachend. En, vriend, bezie dat mes eens goed.

De bevende man beschouwde aandachtig het wapen en mompelde :

— Dezen avond nog sneed ik hesp met dat mes.

Alle aanwezigen schaterden het uit van plezier. Latres stond daar met beschaamde kaken.

— Steven, waren er nog roovers op de baan ? vroeg de pastoor aan den koster.

— Wel neen.

— Ha, gij leugenaar ! schertste Heldewijs tot den aangerande. Ge moogt het mij niet euvel duiden, maar ik wilde uw dapperheid eens op de proef stellen, met 't oog op de mogelijke komst van de zeeroovers, ziet ge. Nu weet ik, dat ik niet te veel op uw moed mag vertrouwen. Ge zijt van onze soort : liever bloê dan doê Jan. Doch denk er voortaan aan, mijn vriend : zeggen en doen, verschilt wel tien roên. Daarentegen : kort in woorden, rijk in daden. Stoffen en blazen, 't werk van dwazen. En Meenen ligt ver van Waregem. Ik heb gezegd. En hoe moet ge nu in Moerkerke geraken ?

— Ik zal een eindje meegaan, zei de koster.

Roover en slachtoffer trokken eensgezind weg.

HANS VAN HORENBEEK

De Pastoor van Lapscheure

L. OPDEBEEK
UITGEVER ❖ ❖ ANTWERPEN

HANS VAN HORENBEEK

MERKWAARDIG LEVEN

VAN

FRANCISCUS HELDEWIJS

PASTOOR VAN LAPSCHEURE

Pentekeningen van STAN VAN OFFEL
Kleuromslag van EDMOND VAN OFFEL

L. OPDEBEEK — UITGEVER — ANTWERPEN